

Đâu là đ̣nh ṃnh?

Ṭt c̣ hành trang đ̣u đã đ̣c kịm soát ḷn cḥt. Không có ṇc ṃt cho ṃ tôi và em tôi ṇa. Ḷn này chúng tôi quỵt đ̣nh kḥi hành ṭ nhà ṿ tôi đ̣ tránh nḥng giây phút cụi cùng ... Sau 4 năm ṣng nḥ đ̣ng ḷn tṛn trong đ̣i rách, ṣ ḥi và ṭi nḥc, cái gì đ̣ bên ngoài ḅc màn ṣt này đ̣u có tḥ ṭt ḥn c̣.... "có tḥ nói, ṭt c̣ nhân dân mịn Nam đ̣u có ṭi", viên qụn giáo chính tṛ đã nói nḥ tḥ, hụng ḥ tôi là con c̣a ṃt c̣nh sát viên đã ṭng ḅ c̣ng ṣn x̣ ṭ? - cục ṣng ṣ kḥn ṇn đ̣n ṃc đ̣ nào ṇu ṣ tḥt này ḅ ṭt ḷ!

Nhìn bóng ng̣̣i anh C̣ ṃ đ̣n đi trong màn đêm dày đ̣c trên chịc xe đ̣p, tôi ḅng tḥy tṛng ṿng ḷ tḥ̣ng.... "Pḥc-Em, ṭ nay em hãy coi nó nḥ con cho anh. Bé Tí, ṭ nay con g̣i chú là cha đó, nghe con!"... Tháo chịc đ̣ng ḥ Seiko c̣ tôi đ̣ nḥ vào lòng bàn tay anh tôi nḥng không nói năng gì - nḥ ṃt món quà cụi cùng. Ṭt c̣ chúng tôi đ̣u không bịt chuỵn gì ṣ xảy ra trong ṭ̣ng lai nḥng có tḥ đây là ḷn g̣p ṃt sau cùng... trong chuỵn đi ḥt ḷn tṛ̣c cách đây 3 tháng, chúng tôi đã ṃt ṣch ṭt c̣ ṿn lịng dành đ̣m. Ḷn này, nḥ chút kịn tḥc y-khoa, gia đình tôi đ̣c cho đi không đ̣ sẵn sóc các ḅn bè trên tàu. Móc ṇi thêm đ̣a cháu gái là đã quá kḥ năng tôi có tḥ làm đ̣c.

Con đ̣ng xụng Ṛch-Giá pḥi qua 2 chuỵn c̣u phà là ṇi chúng tôi pḥi tránh ṃt tḥt ḳ. Ṃt tṛi xụng trên c̣u Ṛch Giá, đ̣ ṛc nḥ ṃt chịc bánh tròn tḥt đ̣p nḥng có ḷ không ṃt ai trong chúng tôi còn có tâm trí đ̣ tḥ̣ng tḥc ṇa. Ṭn ṃc trong đám đông c̣a cḥ tṛi, nhóm ḅn ngụi chúng tôi pḥi cḥu đ̣ng nhịu gị tṛ̣c khi đ̣c lên ghe nḥ đ̣ ra eo bịn, ṇi tàu ḷn đ̣ng đ̣i. Ngọi tṛ gia đình c̣a ng̣̣i đánh cá, ṭt c̣ chúng tôi đ̣u ṃa nhào và nḥc đ̣u nḥ búa ḅ. Sau khi kịm soát ḷn cụi, tàu nḥ neo và đi ṿ phía Nam tṛn ngày hôm sau, nḥ là ṃt tàu đánh cá, đ̣ có tḥ ṿt mũi Cà Mâu đêm sau đó nḥ đã đ̣ tính. Ban đêm, tàu đánh cá qục doanh dần thành ṃng ḷ̣i đ̣ cụi chân tṛi ṿi đèn sáng ṛc. Che ḥt ṭt c̣ ánh sáng trên tàu chúng tôi âm tḥm vụt qua biên gịi. Khi nḥng ánh đèn ṭ các chịc thuỵn qục doanh bịn ṃt trên chân tṛi, tàu chúng tôi ṃ ḥt ṭc ḷc phóng tḥng ra kḥi. Ngọi tṛ ng̣̣i ḥ̣ng đ̣o, ṭt c̣ chúng tôi đ̣u ṛi vào gịc ngũ đ̣ dàng sau 2 ngày ṃt nhòai...

Đ̣i đ̣ng bao la...

Ngọi tṛ tịng đ̣ng c̣ vang đ̣u, tôi cḥa bao gị c̣m nḥn đ̣c ṃt ṣ yên ṭnh ḷ lòng nḥ

Hành trình 30 năm

Tác Giả: Võ Trang

Thứ Sáu, 01 Tháng 5 Năm 2009 23:48

---

th. Cò tiêng đòng cở cũng nỏ nhỏ hỏn đêm qua trong cái đởi đởng bao la này. "Chúng ta đã ra đởn hỏi phỏn quỏc tở rỏi!", tiêng la lỏn cỏa ngỏỏi anh thỏ Hai đi vỏi chúng tôi làm cỏ tàu 44 ngỏỏi thỏ c đỏy. Mỏt ngày mỏi đã đởn vỏi mỏt bỏu trỏi thỏ t trong xanh. Mỏi ngỏỏi kiỏ m soát lỏi đở dùng và thu đởn đở đỏc cho rỏng thêm chỏ ỏ.

Vỏ phỏn tôi, túi cỏp cỏu vỏi các ỏng thuỏ c cỏ m máu, giỏ m đau đã vỏ hỏt, chỏ còn mỏt ỏng Atropin đở giúp cho 2 cỏu nhỏ đi tiỏu sau hỏn 2 ngày sỏ hỏi không đi đỏỏc, đau đởn đỏ muỏn vỏ bàng quang... Bỏy giỏ tôi mỏi có đỏp quan sát chiỏ c tàu dài khoảng 30 feet rỏng 10 feet mà có thỏ chỏ a 44 ngỏỏi nhỏ chúng tôi nỏ m đởu chân vào nhau và đỏ a đỏu vào 2 bên thành tàu. Tàu có mỏt cabin nhỏ, trên mái đỏ chỏ cho anh tôi (pilot) và ngỏỏi Tài Công đánh cá ngỏỏi trông coi chiỏ c la bàn Trung Cỏng mua lỏu cỏ 1 lỏng vàng.

Bỏ a ăn sáng trên thuyỏn chỏ vỏi cá khô và nỏỏc đá lỏ nh tan ra tỏ nhỏng tỏng dùng đở đỏn thuyỏn đỏng thỏi cũng dùng làm nỏỏc đỏ trỏ. Đỏi đỏng thỏ t yên tỏ nh vỏi nhỏng cỏn sóng ngỏ m kéo dài rỏt xa nhỏ Vít-Nam ta có câu: "tháng Tỏ bà già đi biỏn". Nhỏ ngỏỏi anh tôi tính toán, 117 đỏ Nam sỏ đỏ a chúng tôi đởn nỏi gỏn nhỏ t cỏ a bỏ biỏn Mã Lai. Chúng tôi hít thỏ thỏ t sâu cái không khí trong lành. Đây là lỏn đỏu tiên sau 4 năm tôi cỏ m nhỏn đỏỏc cái không khí tỏ do cỏ a mỏt cuỏ c đỏi không sỏ hỏi.

Đỏỏi nỏỏc, rỏt nhiỏu cá to đỏuỏi theo con thuyỏn nhỏ cùng chúng tôi chỏ y đỏa cho mỏt cuỏ c đỏi mỏi...

Đỏi điỏn sỏ thỏt...

Nhỏng loài ngỏỏi bỏy giỏ đởng ỏ đỏu? - Trỏỏc đỏy chúng tôi đã chỏ suy nghĩ rỏt đỏn giỏn: mỏt chiỏ c tàu lỏn nào đó sỏ đỏn chúng tôi ngoài hỏi phỏn quỏc tỏ. Đã 2 ngày lênh đênh trên biỏn cỏ chúng tôi không gỏp mỏt chiỏ c thuyỏn nào cỏ. Vào hoàng hôn, mây đen ỏ cuỏi chân trỏi hiỏn lên nhỏ nhỏng đỏy núi vỏi hình thù kỏ đỏ. Nhỏng đi mãi mà hy vỏng vỏn cỏ lủi lỏi đởng xa.

Mỏt ngày trỏi trỏ mỏ a và chúng tôi chỏ còn biỏt nỏ m sát bên nhau vỏi nhỏng mảnh nylon đỏ che phỏn trên cỏ a cỏ thỏ trong khi con thuyỏn vỏn xuôi Nam ỏ 117 đỏ. Không có chim biỏn có nghĩa là chúng tôi phỏi ỏ rỏt xa đỏt liỏn. Đỏn ngày thỏ năm chúng tôi có thỏ y mỏt chiỏ c tàu sỏ t vỏi nhỏng ỏng khói rỏt to, có thỏ là mỏt chiỏ c tàu hỏi quân nhỏng chỏ a làm đỏỏc giỏ thì nó đã

Hành trình 30 năm

Tác Giả: Võ Trang

Thứ Sáu, 01 Tháng 5 Năm 2009 23:48

---

biên mọt sau chân tr...

Rồi thêm 1 ngày qua nữa. Lần thì hai khi gặp mọt chiếc tàu xa chúng tôi đã với biên flair cấp cù. Nhưng khi đến gần thì chúng tôi mới nhận ra là mình đã làm mọt lầm lớn chốt ng... Cũng có mọt vài thiêu phu ăn mọt hoa hòe như ng... Hawaii như ng... h... c... ch... c... ng... khác là đàn ông, mọt xà rồng ng... c... tr... n và mọt mây với vôai trông rất hung dữ... Hi hi ho ho... như ng... âm thanh như mọt r... phát ra từ như ng... ng... này nghe rất dữ s... Chúng tôi cũng ng... khoát tay cho họ đi đi và n... máy ch... y... h... t... ga... như ng... đã quá muộn. Tàu... h... m... nh... h... n... r... t... nhi... u... nên đã đu... i... k... p... chúng tôi d... dàng. Trên boong tàu không còn phu... n... n... a, chỉ còn đàn ông múa giao và quăng giay chốt tàu chúng tôi... Phu... n... trên tàu b... t... đ... u... khóc lóc. Chúng tôi hiểu chúng tôi đã gặp họ ở Thái-Lan.. Nhìn tôi trong tuyệt vọng, với tôi th... n... th... c: " anh... i!, em... s... nh... y... xu... ng... biên... n... u... h... "làm... đ... i... u... đó" với em... "Đ... ng... nói... b... y", tôi với tr... i... mà không ch... c... mình ph... i... làm gì.

Nh... y... lên tàu, biên... h... i... t... c... la... hét, múa giao, l... c... l... i... kh... p... m... i... n... i... Đ... đ... a... con... trai... và... đ... a... cháu... gái... lên... 2... đ... u...i... với... tôi... ti... p... t... c... khóc: "L... y... h... t... đi, l... y... h... t... nh... ng... gì... các... ông... mu... n"... Đây là mọt câu chuyện c... i... ra... n... c... m... t... m... i... khi... chúng... tôi... nh... c... l... i... chuy... n... cũ: với... tôi... không... có... gì... cho... chúng... l... y... c... !

M... i... l... n... tìm... đ... c... chút... c... a... c... i... là... biên... h... i... t... c... reo... hò... vui... m... ng... Riêng... tôi... rất... lo... Tôi... bi... t... ph... n... đồng... chúng... tôi... không... ai... có... nhi... u... c... a... c... i... c... . Biên... bè... chúng... tôi... ch... lo... đ... ti... n... đ... v... t... t... bi... n... Nhưng... n... u... không... c... p... đ... c... gì, biên... h... i... t... c... s... ki... m... cách... bù... tr... trên... ph... n... , h... c... n... i... nóng... gi... t... thêm... ng... i... Tr... c... khi... rút... đi, m... t... ng... i... đàn... ng... m... c... âu... ph... c... còn... cho... l... i... chúng... tôi... 1... c... n... xé... g... o... và... n... c... đá... nh... đ... trao... đ... i...? Có... th... biên... h... không... ph... i... là... h... i... t... c... chuy... n... nghi... p... h... c... ch... là... nh... ng... ng... i... đánh... cá... tr... thành... h... i... t... c... ch... vì... tham... ti... n... ..

C... n... a... gi... sau... khi... biên... h... i... t... c... đi... rồi... mà... chúng... tôi... v... n... còn... s... ng... s... . Chúng... tôi... c... an... i... nhau... ti... n... c... a... có... m... t... cũng... còn... làm... l... i... đ... c... . Th... t... ra... chúng... tôi... đã... may... m... n... , nh... v... sau... lên... đ... o... tôi... có... nghe... nh... ng... m... u... chuy... n... có... thuy... n... b... c... p... và... hi... p... dâm... đ... n... 27... l... n... !...

117... đ... Nam, chúng... tôi... ti... p... t... c... đi... nữa... Ng... i... tài... công... b... cu... c... sau... nhi... u... ngày... đêm... không... ng... và... có... l... m... t... mát... khá... nhi... u... . Nhưng... ch... vào... r... ng... sáng... hôm... sau... thì... chúng... tôi... đã... đ... n... đ... c... b... biên... Mã... Lai... với... hàng... ngàn... ánh... sáng... t... thành... ph... d... c... theo... b... bi... n... và... t... các... con... thuy... n... chung... quanh... Ng... i... dân... đi... ph... ng... nh... n... ra... chúng... tôi... Rồi... m... t... ng... i... lính... đ... a... ph... ng... xu... t... hi... n... rút... súng... biên... vào... chung... quanh... con... thuy... n... c... a... chúng... tôi... ra... đ... u... đu... i... đi... M... i... ng... i... đ... u... hoàn... toàn... ki... t... qu... sau... 6... ngày... đêm... v... t... đ... i... d... ng... . Chúng... tôi... đành... di... chuy... n... ch... m... ch... m... theo... b... bi... n... .

Hành trình 30 năm

Tác Giả: Võ Trang

Thứ Sáu, 01 Tháng 5 Năm 2009 23:48

Đến tối, chúng tôi thò neo và lặn ra ngũ cho đến khi tôi phát giác nước vào ngộp đến nỗi a thuyến và phôi múc ra búng tay trồi c khi có th cho n máy đ b m ra...

Buổi sáng hôm sau chúng tôi tiếp tục đi ch m ch m đ c theo b bi n nh ng không có ch đ nh s v đầu c . M t chi c thuy n câu cá ra đ u có tr i t n n ngoài kh i nh ng chúng tôi không ai tin c . Cu i cùng chúng tôi đ ng ý ra đó th xem vì đàng nào cũng không còn l a ch n khác. Qu th t có tr i t n n đó. T xa chúng tôi đã th y r t nhi u ng i t n n l nh đ ng nhìn qua nh ng hàng rào trên đ o. T i đây chúng tôi tình c g p l i anh Ngô thanh Nho trên m t chi c thuy n khác đã h máy. Nh ng t t c chúng tôi không đ c lên đ o.

Hội Quân Mã Lai đã kéo thuy n chúng tôi trong suốt 1 ngày 1 đêm và b ngoài kh i Qu n Đ o Th 7 c a Indonesia. T i đây chúng tôi cũng có g p m t chi c thuy n khác đ n chi u hôm tr c trong đó có gia đình c a anh D ng Quang Tuấn. 3 chi c thuy n c a chúng tôi là nh ng thuy n đ u tiên "khai thiên l p đ a" qu n đ o t n n vùng này cho nên mãi đ n h n 3 tháng sau y Hội Qu c T m i bi t và b t đ u c u tr ...

Chúng tôi đ c đ a vào Tanjung Pinang đ chu n b đi các qu c gia đ nh c nh ng đ n 6 tháng sau các th t c gi y t m i hoàn t t.

M t chân tr i m i...

"If you're going to San Francisco..." nh ng không ph i đ g p t quái Beatles mà đ b t đ u m t cu c đ i m i cho chính mình.

Cu i tháng M i năm 1979 tr i l nh kinh kh ng, nh t là đ i v i nh ng ng i quen s ng trong vùng nhi t đ i nh chúng tôi. Khi xe đi qua nh ng chi c c u treo hi n đ i đ đ n m t motel làm tr m chuy n tiếp tôi m i tin là mình đã đ n đ c b n b t do. Bóng t i đã qua. Chúng tôi t an i v m t cu c đ i đ y h a h n phía tr c nh tôi đã đ t tên cho đ a con gái đ u c a chúng tôi t i đây là Minh-Ph ng, có nghĩa là "Chân tr i m i sáng l ng".

V ch ng chúng tôi đã làm đ ngh đ s ng còn: R a Chén, Th Ký, đ a Pizza ban đêm... T m t sinh viên Y-Khoa đang đ tôi ra tr ng v i b ng K S Đ i n r i làm vi c, vi t Software.

Hành trình 30 năm

Tác Giả: Võ Trang

Thứ Sáu, 01 Tháng 5 Năm 2009 23:48

Con đäng & Mä không hä đäc lột bäng vàng nhäng có mät thä không thä mua, không thä cho đó là tä do. Gän đây, vä Täng Thäng mäi cäa Hoa Kä còn cho phép xem xét & các hä sä liên quan đän các kä thuät häch häi các tù nhân bä ghép täi khäng bä. Ai cũng biät, nhät là các täp đäan lãnh đäo cäng sän và đäc tài, räng "an ninh quäc gia" phäi là & ưu tiên hàng đäu. Nhäng & đây, và có & chä có & quäc gia này, có nhäng thä còn trên cä an ninh quäc gia näa, đó là nhäng giá trä nhân bän.

Tôi đäc thẳng chäc "ông näi", mät danh tä rät đä thäng mà & n nào đäc gäi tôi cũng phäi trä bäng mät cái giá, näu không phäi là đä chäi mäi thì cũng phäi là chút quà, käo bánh.

Dù không trä & đäc träng Y, nhäng väi tät cä thä thäch đã qua và nhìn quäng đäng còn & i, tôi hiäu và tin räng cuäc đäi cäa mät con ngäi thät ra có rät nhiäu giá trä đä säng väi. Mät tiäng thä dài cäa mä hiän cũng đä cho ta ăn näng häi tiäc cä đäi. Mät nä cäi cäa đäa cháu thä cũng có thä cho ta biät bao & m áp và hänh phúc! Tháng Mäi täi đây đäa con gái đäu cäa tôi sä & p gia đình, đä bät đäu mät chân träi mäi cho chính nó. Tôi đã thät & a & khi đä & i chäng & nh cũ, ngängáo trong nhäng ngày đäu tiên trên xäng & i mà täng nhä chä mäi hôm qua... "ai bäo anh hùng không räi &?" - huäng chi tôi chä là mät con ngäi bình thäng väi biät bao kä niäm và nuäi tiäc.

Räi sao näa?

Nhä ngày xäa khi còn theo häc mät & p Kinh-Tä Xä-Häi täi träng Đäi-Häc Vän Hänh, có & n vä giáo sä đã häi chúng tôi "các anh chä có biät ngäi ta gäi thä kä thä 20 là gì không? - giä đây tôi mäi hiäu cái cay đäng cäa câu trä & i: "Đó là thä kä cäa phù thäy ngôn ngä!"

Thä mà đã hän 30 năm tä khi tôi bä Sài-Gòn đi tìm tä do. Có & n tôi đäc gäp & i mät sä ngäi xäa trong mät chuyän vä thăm quê häng sau hän 20 năm, trong cä hai phía cäa mät cái biên giäi gäi là bän - thù. Nhäng tät cä đäu giäng nhau - đäu là nän nhân cäa mät täp đäan lãnh đäo & a bäp và đäo đäc giä.

Giä đây tóc träng cäa tôi đã có phän & n đen räi. Nhäng ai & i không chät? Täc ngä ta có câu: "Cäp chät đä da, ngäi ta chät đä tiäng". Không dä dàng chät là hät! Có ngäi chät đä & i bao thäng tiäc. Có ngäi chät đä & i cái tiäng mà & ch sä vän nhäc mãi đä làm con cháu đäi đäi täi hä. Và ngay cä khi còn säng, vän có mät loäi tòa án không cän nhân chäng, không cän luät sä

Hành trình 30 năm

Tác Giả: Võ Trang

Thứ Sáu, 01 Tháng 5 Năm 2009 23:48

---

biên h, không c n th m phán bu c t i mà phán xét v n rõ ràng nh nh ng ti ng v ng trong
đêm v sâu th m.